

Nr B 7

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående främjande av långsiktigt sparande och angående värdesäkring av sparande, m. m.

Bankoutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft fyra inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen nr I: B 182 av herr *Ohlon m. fl.* och nr II: B 245 av herr *Ohlin m. fl.*, likalydande, samt nr I: B 183 av herr *Bengtson m. fl.* och nr II: B 235 av herr *Hedlund m. fl.*, ävenledes likalydande.

I de båda förstnämnda motionerna yrkas att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsam utredning rörande åtgärder för att värdesäkra olika former av långsiktigt sparande och försäkringar som kan vara av betydelse för ålderdoms-, invalid- och efterlevandeförsörjningen.

Beträffande motiveringen, som ansluter sig till särskilda utskottets utlåtande nr 1 vid årets förra riksdag, torde få hänvisas till motionen II: B 245.

I motionerna I: B 183 och II: B 235 hemställs, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam utredning dels av möjligheterna att genom skattelindring stimulera långsiktigt sparande till visst begränsat belopp i egen fastighet och egen rörelse samt på särskilt pensionskonto i bank eller annan kreditinrättning, dels av frågan om värdesäkring av sparande i form av tilläggspensionsförsäkring och annat frivilligt sparande samt av möjligheterna för enskilda försäkringsinrättningar att erhålla värdefasta placeringar av premiemedel, allt i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringen för yrkandet torde — i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande — få hänvisas till motionen II: B 235.

Utskottet

De föreliggande motionerna äsyftar — med sina förslag om åtgärder för främjande av frivilligt sparande och för värdesäkring av sådant sparande — att underbygga möjligheterna för medborgarna att finna personliga och differentierade lösningar på sina trygghetsproblem samt den säkerhet för sparandets bestående värde som utgör en av förutsättningarna för ett allmänt omfattat långsiktigt personligt sparande.

Utskottet, som i skilda sammanhang tidigare (senast i utlåtandet nr B 5 till nu pågående riksdag) givit uttryck för sin uppfattning om det angelägna *Bihang till riksdagens protokoll 1958. 8 saml. Nr B 7*

i att sparandet ökas, kan helt ansluta sig till vad särskilda utskottet anfört i sitt utlåtande nr 1 till årets förra riksdag om vikten av att sparfrämjande åtgärder vidtages. Bättre levnadsförhållanden för åldringar, invalider och efterlevande måste nämligen såsom där framhölls komma att ställa stora krav på produktiva investeringar och därmed frivilligt sparande. De problem som uppkommit på kapitalbildningens område kräver också för sin lösning ett starkt expanderande frivilligt sparande.

Utskottet finner det angeläget att statens finans- och lagstiftningspolitik i större utsträckning än hittills varit fallet blir sparvänlig och sparfrämjande. Från statens sida bör således vidtagas åtgärder för att stimulera såväl personligt sparande i olika former som annat sparande. För många framstår sparande i form av försäkringar som det lämpligaste. Andra har däremot större fördel av sparande i eget hem, i egen rörelse, i aktier, på bank eller annat sätt. Möjligheterna att förbättra förutsättningarna för exempelvis bostadssparande, sparande i egen rörelse eller fastighet, amorteringssparande, aktiesparande, sparande på pensionskonto i bank eller annan kreditinrättning samt kapitalförsäkringar bör därför enligt utskottets mening utan dröjsmål klarläggas. Även om tekniska svårigheter kan möta anser utskottet att frågan har den betydelse att detta icke får utgöra något hinder för att problemen snarast tages upp till undersökning i syfte att nå fram till praktiska och i detalj utformade förslag.

I vad motionerna avser sparfrämjande åtgärder får utskottet hänvisa till sitt förutnämnda utlåtande nr B 5 till nu pågående riksdag, i vilket utskottet understrukit angelägenheten av att den utredning rörande möjligheten och lämpligheten att skattevägen stimulera nysparande, varom fjolårets riksdag hemställt hos Kungl. Maj:t, så snart som möjligt måtte komma till stånd. Utskottet har funnit det rimligt, att direktiven för denna utredning utformas så, att utredningen får tillfälle att pröva även andra uppslag till åtgärder för stimulans av det personliga sparandet än sådana som ligger på beskattningsområdet. Utskottet framhöll också att frågan om sparandet och kapitalbildningen var av sådan betydelse i dagens situation att det tedde sig angeläget att ett samlat handlingsprogram i syfte att främja sparande och kapitalbildning snarast åstadkommes. Därest den av riksdagen begärda utredningen såsom utskottet föreslagit vidgas till att generellt avse åtgärder för att främja olika former av långsiktigt sparande och försäkringar bör vad som anförts och föreslagits i de nu föreliggande motionerna beträffande sparfrämjande åtgärder i samband härmed kunna bli föremål för prövning.

Då det är av central betydelse att pensionsförmåner och för pension sparat kapital behåller sitt reella värde är det angeläget att även frågor om värdesäkring av pensionskapital och annat långsiktigt sparande blir föremål för utredning. Eftersom denna utredning måste beröra bl. a. vissa sidor av kapitalmarknaden, beskattningen, försäkringsväsendet och bankväsendet kommer för detta utredningsarbete att krävas särskild sakkunskap. Både

med hänsyn härtill och till att utredningsarbetet bör bedrivas med största skyndsamhet torde det vara mest ändamålsenligt att detta problemkomplex utredes av särskilda för denna uppgift tillkallade sakkunniga. Allteftersom resultat av utredningsarbetet framkommer bör förslag i ämnet framläggas för riksdagen utan dröjsmål.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen — i anledning av motionerna I: B 182 och II: B 245 samt I: B 183 och II: B 235 — måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning rörande olika åtgärder för att främja och värdesäkra olika former av långsiktigt sparande och försäkringar.

Stockholm den 15 juli 1958

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ewerlöf, Boo, Fahlander*, Mogård, Larsson, Nils Theodor, Domö, Strandler och Danmans;

från a n d r a kammaren: herrar Sköldin, Larsson i Julita, Regnéll*, Löfgren, Andersson i Ronneby, Eliasson i Sundborn*, Setterberg och Lindahl.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Boo, Fahlander, Mogård, Strandler, Sköldin, Larsson* i Julita, *Andersson* i Ronneby och *Lindahl*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Motionärernas yrkanden avser utredning om dels skattelagstiftningen, varvid avses lindring av beskattningen av sparmedel, dels placeringen av pensions- och försäkringsfonder samt andra sparmedel på sådant sätt att realvärdet säkras.

De i motionerna väckta spörsmålen har så sent som i april detta år varit föremål för riksdagens prövning. Utskottet kan därför i allt väsentligt biträda vad som vid detta tillfälle anfördes i en av herr Strand m. fl. avgiven reservation nr 19 till särskilda utskottets utlåtande nr 1. Eftersom riksdagen så sent som 1957 hemställt om en allsidig och förutsättningslös utredning av flera av de skattefrågor som förts fram i motionerna I: B 183 och

II: B 235 kan utskottet icke finna motiverat att redan nu hemställa om ytterligare utredningar på detta område.

Utskottet biträder även vad som i nämnda reservation anförts om framställda yrkanden om en ny utredning om värdebeständiga fondplaceringar o. d. Utskottet kan således icke tillstyrka dessa yrkanden, och skälet härför är att pågående utredningar redan har uppdrag att genomföra en dylik prövning i sammanhang med andra frågor, där ett ömsesidigt beroende föreligger. De olika spörsmålens invecklade natur torde rimligtvis medföra en viss tidsutdräkt. Utskottet förutsätter emellertid, att de utredningar som fått i uppdrag att pröva hithörande spörsmål — stabiliseringsutredningen, kreditmarknadsutredningen och 1957 års pensionskommitté — begagnar alla möjligheter att så snabbt som möjligt fullfölja sitt arbete.

Utskottet hemställer sålunda,

att motionerna I: B 182 och II: B 245 samt I: B 183 och II: B 235 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.»